Tafsiira Suuratu As-Sajdah-Kutaa 4

Description

Rabbiin (subhaanahu) osoo fedhe nafsee hundaafu qajeelcha ni kennaa ture. Garuu ilmaan namaatiif amaloota kanniin kennuun iddoo qormaata isaan kaaâ€™e. Amaloonni kunniin: fedhii, sammuu ittiin waa hubatuu fi dandeettidha. Iddoon qormaataa addunyaa tana. Namni fedhii ofiitiin karaa qajeelinnaa ykn jallinnaa filachuu dandaâ€™a. Garuu dhumarratti buâ€™aa filannoo isaa ni argata. Namni karaa qajeelaa filachuun waan gaarii hojjate, Rabbiin subhaanahu isa gargaaruun Jannata isa seensisa. Namni karaa jallinnaa filatee hanga duâ€™aatti karaa qajeelaatti deebiâ€™u dide immoo gahuumsi isaa ibidda Jahannam taâ€™a. Kanaafu, addunyaa qormaataa tana keessatti namoonni filannoo ofiitiin bakka lamatti qoodamanii jechuudha: 1ffaa-muâ€™mina karaa qajeelaa filatee Gooftaa isaatiif ajajamu, 2ffaa-Kaafira karaa jallinnaa filatee Gooftaa isaa faallessu. Rabbiin osoo fedhee namoota hundaa ni qajeelchaa ture. Garuu Inni kana hin feene. Inni hundarra beeka, wanta hojjatuuf hin gaafatamu.

وَلَوْ شِئْنَا لَآتَيْنَا كُلَّ نَفْسٍ هُدَاهَا وَلَٰكِنْ حَقَّ الْقَوْلُ مِنِّي لَأَمْلَأَنَّ
جَهَنَّمَ مِنَ الْجِنَّةِ وَالنَّاسِ أَجْمَعِينَ ﴿١٣﴾

â€œ**Osoo feene silaa nafsee hundaaf qajeelcha ishii ni kenninaafi turre. Garuu Ana irraa jechi â€œJinnii fi namoota irraa [kaafirota kan taâ€™an] hunda Jahannamiin Nan guutaâ€• jedhu mirkanaaâ€™e**.â€• Suuratu As-Sajdah 32:13

â€œ**Osoo feene silaa nafsee hundaaf qajeelcha ishii ni kenninaafi turre.**â€• Kana jechuun osoo feene namoota hundaa ni qajeelchinaa turre. Kana aayah biraatin haala kanaan ibsuun ni dandaâ€™ama:

﴿وَلَوْ شَاءَ رَبُّكَ لَآمَنَ مَنْ فِي الْأَرْضِ كُلُّهُمْ جَمِيعًا﴾

â€œ**Gooftaan kee osoo fedhee, silaa kan dachii irra jiran hundi isaanitu ni amanuu turan.â€•** Suuratu Yuunus 10:99

Rabbiin subhaanahu wa taâ€™aalaa namoota hundaa qajeelchun ummata tokko ni godhaa ture. Garuu sababa baayâ€™eef kana hin goone. Malaaykonni hundi isaanitu kan qajeelaniidha. Uumamaanu isaan Rabbii oltaâ€™aaf ni ajajamu, gonkumaa Isa hin faallessan. Silaa Rabbiin osoo fedhe ilma namaas akka malaaykota gochuu ni dandaâ€™a. Garuu ilmaan namaa qormaataf addunyaa keessa waan kaaâ€™ef, kana hin feene. Qormaata booda namni addaan bafaamuun takkaa gara Jannataa takkaa immoo gara Jahannam deemu. Osoo namoonni hundi tawhiida irratti tokko taâ€™anii silaa muâ€™minaa fi kaafirri

adda ni bahaa? Lakki. Addaan hin baafaman, hundi isaanitu tokko taâ€™uu turan. Osoo namoonni qajeelinna irratti tokko taâ€™anii waan gaaritti ajajuun, waan badaa irraa dhoowwuu fi jihaanni (qabsoon) ni dhabamaa ture.

Wanti barbaachisaan: Rabbiin namoota gosa lama (kaafiraa fi muâ€™mina) gochuu keessa hikmaa baayâ€™eetu jira.

â€œGaruu Ana irraa jechi â€˜Jinnii fi namoota irraa [kaafirota kan taâ€™an] hunda Jahannamiin Nan guutaâ€™ jedhu mirkanaaâ€™e.â€•
Kana jechuun sababa isaan qajeelinna dhiisanii jallinna filataniif, Ana irraa jechi â€œJinnii fi namoota irraa kaafirota hunda Jahannamiin Nan guutaâ€• jedhu mirkanaaâ€™e jira.[1]

Namoonni fi jinniin addunyaa keessatti iddoo qormaataa waan kaaâ€™amaniif kan fedhe karaa qajeelaa filata, kan fedhe immoo karaa jallinnaa filata. Kuni akka barattoota daree qormaataa keessa kaaâ€™amaniiti. Barataan fedhe filannoo isaaf kenname keessaa deebii sirrii filata. Barataan biraa immoo deebii dogongoraa filata. Namoonnis addunyaa tana keessatti akkanuma. Namoonni karaa qajeelaa filatanii irra deeman dhumti isaanii Jannata. Namoonni karaa jallinnaa filatanii jallinna irratti duâ€™an dhumti isaanii adabbii Jahannami. Kanaafi, Guyyaa Qiyaamaa akkana isaaniin jedhama:

فَذُوقُوا۟ بِمَا نَسِيتُمْ لِقَآءَ يَوْمِكُمْ هَٰذَآ إِنَّا نَسِينَٰكُمْ ۖ وَذُوقُوا۟
عَذَابَ ٱلْخُلْدِ بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿١٤﴾

â€œQunnamti Guyyaa keessan kanaa waan dagattaniif [adabbii] dhandhamaa. Dhugumatti Nutis isin daganna. Wanta hojjataa turtaniif adabbii yeroo hundaa turu dhandhamaa.â€• Suuratu As-Sajdah 32:14

Kana jechuun sababa Guyyaa keessan kana (Qiyaamaa) qunnamuuf amanuu fi hojjachuu dhiistaniif, adabbii dhandhamaa. Aayah keessatti, dagachuu jechuun dhiisu fi irraa garagaluudha. â€œ**Dhugumatti Nutis isin daganna.â€•** Kana jechuun akkuma isin Guyyaa Qiyaamaatti amanuu fi isa qunnamuuf hojjachuu dhiistan, Nutis adabbii keessatti isin dhiifna. â€œAl-Jazaaâ€™u min jiinsil amal (jazaan gosa hojiitini).â€• Jedhamaa miti ree? Rabbiin subhaanahu wa taâ€™aalaa homaayyu hin dagatu. Garuu asitti dagachuun dhiisu akka taâ€™e haa hubatamu.[2] Kuni lugaa keessattu ni beekkama. Ati jechi nama tokko erga si mufachiisee ykn si aarse booda yoo aarin sirraa gale, â€œAni wanta san dagadhe.â€• Jetta. Kana jechuun dhiise, irraa garagale.

â€œWanta hojjataa turtaniif adabbii yeroo hundaa turu dhandhamaa.â€• Kana jechuun sababa wanta addunyaa keessatti hojjataa turtaniif adabbii turaa addaan hin cinne dhandhama. Wanti isaan hojjataa turan Rabbii oltaâ€™aatti amanuu dhiisuu (kafaruu), haqa Isarraa dhufe kijibsiisuu, Isaaf ajajamuu diduu fi badii adda addaati.

[1] Tafsiir Saâ€™dii-768, Tafsiir Muyassar-416, Tafsiiru Qurâ€™aanil Kariim-Suuratu As-Sajdah, Ibn Useymiin- fuula 69
[2] Maddoota olii

Date Created
November 10, 2020
Author
admin